

भगवतीमाई गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७४

गाउँसभाबाट पारित मिति : २०७४/०३/३१

प्रमाणिकरण मिति : २०७४/०३/३१

राजपत्रमा प्रकाशित मिति : २०७४/०३/३१

प्रस्तावना: भगवतीमाई गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम भगवतीमाई गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०७४” रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७४ साल श्रावण १ गतेदेखि भगवतीमाई गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
२. **सम्पत्ति कर:** गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
३. **भूमि कर (मालपोत):** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
४. **घर बहाल कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
५. **व्यवसाय कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
७. **सवारी साधन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
८. **विज्ञापन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
९. **मनोरन्जन कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०. **बहाल बितौरी शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बितौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
११. **पार्किङ शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१२. **ट्रेकिङ, कोयोकिड, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र र्याफटीङ शुल्क:** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कायोकिड, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र र्याफटीङसेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवारत अनुसूचि (११) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१३. **सेवा शुल्क, दस्तुर:** गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि १२ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवान्नाहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१४. **पर्यटनशुल्क:**गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूबाट अनुसूची १३ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाईने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१५. **कर छुट:**यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।
१६. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

अनुसूची-०१

गैर राजश्वतर्फ

क्र.स	भगवतीमाई गाँउपालिको कर, सेवा शुल्क तथा सिफारिस दस्तुर सम्बन्धि विवरण	आ.ब.२०७४।०७५को लागि स्विकृत करको दररेट		कैफियत
		दर्ता	नविकरण	
१	नागरीकता सिफारिस (फारम सहित)	१००।		
२	नागरीकता प्रतिलिपि सिफारिसका लागि	१००।		
३	पञ्जिकरण	५०		
४	नाता प्रमाणित स्वदेशी प्रयोजनका लागि	२००।		
५	नाता प्रमाणित विदेशी प्रयोजनका लागि	३००।		
६	जग्गाको नामसारी सिफारिस			
	बेस्तडा क्षेत्र	४००।		
	अन्य, वडा नं. १ देखि ७ सम्म	२००।		
७	विद्युत जडान सिफारिस दस्तुर			
	घरयासी प्रयोजन	३००।		
	उद्योग धन्दाको प्रयोजन	५००।		
८	खानेपानी सिफारिस			
	क) घरयासी प्रयोजन, शहरी (बेस्तडा)	५००।		
	ख) घरयासी प्रयोजन, ग्रामिण (वडा नं १-७)	२००।		
	ग) कार्यलय तथा ग्रामिण उद्योगका लागि	६००।		
९	अन्य कार्यलयलाई पठाउने सिफारिस पत्र	१००।		
१०	अन्य निकायका योजना सम्झौता र भुक्तानी सिफारिस (गा.पा. बाहिरका लागि)	२००।		
११	चारकिल्ला प्रमाणित			
	चारतिर बाटो भएको	६००।		
	तिनतिर बाटो भएको	५००।		
	दुइतिर बाटो भएको	४००।		
	एक तिर बाटो भएको	३००।		
	बाटोले नछोएको	१००।		
दर्ता शुल्क				
१२	संस्थादर्ता	२०००।	१०००।	
	घरधुरी दर्ता	१००।		
	थोक विक्रेता दर्ता	५००।	३००।	
	खुद्रा पसल दर्ता	२५०।	२००।	
	भाडा पसल दर्ता	५००।	३००।	
	फोटोग्राफ दर्ता	३००।	२००।	
	सुचिकार दुइभन्दा बढी मेशिन हुनेका लागि	२००।	१००।	
	सुचिकार दुइभन्दा कम मेशिन हुनेका लागि	१००।	५०।	
१३	बिभिन्न फर्म हरुका लागि लाग्ने दस्तुर			
	बंगुर पालन फर्म दर्ता	५००।	२००।	
	कुखुरा पालन फर्म दर्ता	४००।	२००।	
	पोल्टी फर्म दर्ता	५००।	२५०	

	बाख्रा पालन फर्म दर्ता	४००१	२००१
	एग्रोभेट फर्म दर्ता	३००१	२००१
	सौर्यउर्जा प्रा.लि.	५००१	३००१
	कृषि समुहदर्ता	४००१	२००१
	मेडिकल दर्ता	८००१	३००१
	सानातथा घरेलु उद्योग दता (जस्तै डेरी उद्योग)	५००१	२५०१
	मभौला उद्योग	६००१	३००१
	ठुला उद्योग	७००१	३५०१
	होटेल तथा रेष्टुरेन्ट दर्ता	५००१	२५०१
	चस्मा, घडी, रेडियो, टिभि, क्यामरा, मोबाइल मर्मत	३००१	१५०१
	चस्मा, घडी, रेडियो, टिभि, क्यामरा, मोबाइल विक्रि	६००१	३००१
	हिटर, फ्रिज, इलेक्टोन्विस सामान बेच्ने पसल	६००१	३००१
१४	फर्निचर (काठ तथा स्टिलको सामग्री) उत्पादन र बिक्री	६००१	३००१
१५	काचो कपडा पसल		
	क) ठुलो काचो कपडा पसल	६००१	३००१
	ख) साधारण कपडा पसल	४००१	२००१
१६	तयारी कपडा (फेन्सी पसल)		
	क) ठुलो फेन्सी /कपडा पसल	६००१	३००१
	ख) सानो फेन्सी/कपडा पसल	४००१	२००१
१७	मिल (धानकुटने, तेल पेल्ले र अन्य मिल)	५००१	३००१
१८	होडिङ्ग बोर्ड (साईनवोर्ड)		
	साधारण साईनवोर्ड	१००१	
	ब्यवसायप्रचार प्रसार होडिङ्ग बोर्ड	२००१	
	सडक छेउको ठुलो होडिङ्ग बोर्ड	३००१	
	साइन बोर्ड, व्यानर लेख्ने पसल	२५०१	१५०१
१९	नाफा कमाउने उद्देश्यले स्थापित संस्था		
	विज्ञापन एजेन्सी	४००१	२००१
	परामर्श दाता (कन्सलटेन्सी)	१०००१	५००१
	बोडिङ्ग स्कुल आधारभुत तह	१०००१	५००१
	बोडिङ्ग स्कुलमा.वि.तह	१२००१	६००१
	प्राविधिकशिक्षालय	२०००१	१०००१
	सप्लायर्स (जुनसुकै सामान)	५००१	२५०१
२०	निजि बैंक		
	(क) वर्गको	१५००१	१०००१
	(ख) वर्गको	१३००१	६००१
	(ग) वर्गको	१०००१	५००१
	(घ) वर्गका	८००१	४००१
२१	सुनचांदीपसलदर्ता	६००१	३००१
२२	सेवामुलक व्यवसाय		
	इन्जिनियर	१५००१	७००१
	डाक्टर	१०००१	५००१
	वकिल	४००१	२००१
	साधारण लेखापढी व्यवसाय	३००१	१५०१

२३	परामर्श (कन्सलटेन्सी)	१५००१	७००१
२४	लेखापरिक्षक फर्म	१०००१	५००१
२५	निर्माण व्यवसाय		
	(घ) वर्गको	२००००१	५०००१
२६	मनोरञ्जन तर्फ		
	क) मेला महोत्सव	२०००	
	ख) सर्कस (जादु)	१५००	
२७	होटेल, रेष्टुरेन्ट		
	होटेल, लज एण्ड रेष्टुरेन्ट	६००१	३००१
	रेष्टुरेन्ट एण्ड बार	४००१	२००१
	साधारण होटेल, रेष्टुरेन्ट (छाप्रोमा)	२००१	१००१
२८	माछा मासु पसल		
	खसीको मासु पसल	५००१	२५०१
	कुखुरा, ब्रोइलर (फ्रेश हाउस)	३००१	२५०१
	बंगुर, रांगाको मासु पसल	३००१	२००१
	डेरी उद्योग	५००१	२५०१
२९	श्रृङ्गारीक तथा विलासिताका सामान बिक्रेता		
	कस्मेटिक पसल थोक बिक्रेता	५००१	२५०१
	कस्मेटिक पसल (साधारण)	२५०१	७५१
	जुता (छाला वा अन्य) पसल	२५०१	१५०१
	स्थानीय छाला जुता पसल	२५०१	१५०१
३०	कलर ल्याप, कम्प्युटर, प्रशिक्षण तथा मर्मत केन्द्र		
	कलर ल्याप	८००१	४५०१
	कम्प्युटर प्रशिक्षण तथा मर्मत केन्द्र	८००१	४५०१
	टाईपिङ तथा फोटोकपिपसल	३००१	२००१
३१	मोटर ग्यारेज		
	मोटरसाईकल मर्मत पसल	५००१	३००१
	टायर मर्मत पसल	५००१	३००१
	मेशिनरी पार्टपुर्जा विक्रि तथा मर्मत पसल	६००१	३५०१
३२	स-साना चिया नास्ता पसल		
	चियापसल	१००१	५०१
	मिठाइ पसल	१००१	५०१
	म.म.पसल	१५०१	१००१
	फलफुल तरकारी पसल	२००१	१००१
३३	औषधि पसल		
	क औषधि खुद्रा खुद्रा	३००१	५००१
	ख जडिबुटि तथा आयुर्वेदिक पसल	२००१	१००१
३४	स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल	३००१	२५०१
३५	पटके बजारमा घुमाएर बेच्ने (प्रतिदिन)		

	फेन्सी कपडा प्लाष्टिक तथा फिउसका भांडाहरु तथा औजार सुनचांदीपसल घुमफिर गरि बनाउने र मर्मत गर्ने मूर्ति बनाउने घुमफिर गरि भांडा मर्मत गर्ने (प्रेसर कुकर, चुलो)	१००१ १००१ ३००१ २००१ १००१		
३६	मदिरा तथ सुर्तिजन्य पसल			
	मदिरा विक्री पसल (डिलर)	१०००१		
	फुटकर मदिरा पसल	४००१		
	चुरोट डिलर	८००१	४००१	
	कोल्ड सेन्टर (पेय पदार्थ)	२००१	१५०१	
३७	रेमिटेन्स विप्रेषण (स्वदेस तथा विदेशबाट)	१०००१	५००१	
३८	निजि टेलीफोन तथा ईन्टरनेट सेवा प्रदान गर्ने संस्था	२५००१	१०००१	
३९	सामुदायिक एफ.एम.रेडियो	२५००१	१०००१	
४०	सवारी साधन पार्किङ (पटके)			
	बस ट्रक	५०		
	ट्याक्टर, जीप, भ्यान, कार आदि	४०		
	मोटरसाईकल	२०		
४१	ढुङ्गा, गीटी, बालुवा माटो	ढुङ्गा, गीटी	बालुवा माटो	
	प्रति ट्रिप हेभि ट्रक/टिपरबाट	३०/३०	२०/२०	
	प्रति ट्रिप मिनि ट्रक सानो	२५/२५	१५/१५	
	प्रति ट्रिप ट्याक्टर बाट	२०/२०	२०/२०	
४२	म्याद नाघेका व्यक्तिगत घटना दर्ता (२०४७ देखी २०५७ सम्म)			
	जन्म दर्ता	८०१		
	मृत्यु दर्ता	८०१		
	विवाहदर्ता	८०१		
	बसाई सराई	८०१		
४३	म्याद नाघेका व्यक्तिगत घटना दर्ता (२०५८देखी २०६८ सम्म)			
	जन्म दर्ता	७०१		
	मृत्यु दर्ता	७०१		
	विवाहदर्ता	७०१		
	बसाई सराई	७०१		
४४	म्याद नाघेका व्यक्तिगत घटना दर्ता (२०६९ देखी २०७५ असार मसान्तसम्म)			
	जन्म दर्ता	६०१		
	मृत्यु दर्ता	६०१		
	विवाहदर्ता	६०१		
	बसाई सराई	६०१		
४५	नयाँ व्यक्तिगत घटना दर्ता (२०७५ साउन देखी)			
	जन्म दर्ता	५०१		
	मृत्यु दर्ता	५०१		
	विवाहदर्ता	६०१		
	बसाई सराई	१००१		
४६	प्रतिलिपि दस्तुर (सवै प्रकारका दर्ता प्रमाण पत्र)	१००१		
४७	नक्शापास शुल्क	बजार क्षेत्र	ग्रामिण क्षेत्र	

	माटो ढुङ्गाको गाह्रो तथा फुसको छाना प्रति वर्गफिट	५० पैसा	२० पैसा	
	माटो ढुङ्गाको गाह्रो तथा पत्थर, टिनको छाना प्रति . वर्गफिट	५० पैसा	३० पैसा	
	सिमेन्ट(बाहिर)पलाष्टर, माटो ढुङ्गाको गाह्रो तथा टिनको छाना प्रति . वर्गफिट	१.० रुपैयाँ	५० पैसा	
	सिमेन्टको गाह्रो तथा ढुङ्गा ईटको चिनाई र ढलान प्रति वर्गफिट	१.५० रुपैयाँ	७५ पैसा	
	ग्रिल ,काठको पार्टसन तथा टिनको छाना प्रति वर्गफिट	१.५० रुपैयाँ	७५ पैसा	
४८	नक्शापास नामसारी शुल्क			
	एक तला	५००।		
	दुइतला	६००।		
	तीनतला	८००।		
	चार तला भन्दा माथि	१६००।		
४९	अचल सम्पत्ति मुल्याङ्कन सेवाशुल्क			
	रु ५लाख सम्म	२००।		
	रु ५लाख देखि रु १० लाखसम्म	३००।		
	रु १० लाखदेखि रु १५ लाखसम्म	५००।		
	रु १५ लाखदेखि रु २० लाखसम्म	८००।		
	रु २० लाखदेखि रु ३० लाख सम्म र सो भन्दा माथि	१०००।		
५०	मल्टिमिडिया तथा विद्युतिय उपकरण भाडा प्रतिदिन	१०००।		
५१	नक्कल दस्तुर			
	आफैले सारेम प्रतिपाना	२०।		
	कार्यालयबाट सारेमाप्रतिपाना	४०।		
५२	निर्यात तर्फ (पशुजन्य उत्पादन)			
	रांगो प्रति १ वटा	५००।		
	बोका, खसीप्रति १ वटा	५०।		
५३	निर्यात जडिबुटि तर्फ			
	टिमुर प्रति क्विन्टल	१००।		
	अल्लो प्रति क्विन्टल	२००।		
	चुत्रा, काउलो ,बोजो प्रति क्विन्टल	१००।		
	सतुवा प्रति क्विन्टल	२५०।		
५४	भरुवाबन्दुक जिल्लाभरीको लागि	५००।	३००।	
	भरुवा बन्दुक नेपालभरीको लागी	१०००।	५००।	
५५	जग्गाको न्युनतम मुल्य निर्धारण			
	मालपोत कार्यालय दैलेखबाट कित्ता तोकिएका साविक पगनाथ-१ र रुम -१ वेस्तडा बजार क्षेत्रको ५०० वर्गमिटरको न्युनतम मुल्य रु	५,५०,०००।		
	मालपोत कार्यालय दैलेखबाट तोकिएका कित्ता बाहेक अन्य जग्गाहरुको वेस्तडा बजार क्षेत्रको ५०० वर्गमिटरको न्युनतम मुल्य रु	५,५०,०००।		
	भगवतीमाई गाउँपालिका वडा नं. ३ सान्तडा क्षेत्रभित्र रहेका जग्गाहरुको ५०० वर्गमिटरको न्युनतम मुल्य रु	३,५०,०००।		
	भगवतीमाई गाउँपालिकाको सबै वडाहरुको सडक छेउमा रहेका जग्गाहरुको ५०० वर्गमिटरको न्युनतम मुल्य रु	१,००,०००।		
	भगवतीमाई गाउँपालिका अर्न्तगत मध्यपहाडी सडक छेउमा रहेका			

	जग्गाहरूको ५०० वर्गमिटरको न्युनतम मुल्य रु	२,५०,०००।		
५६	भगवतीमाई गाउँपालिकाको सबै जग्गाहरूको मुल्याङ्कन रकमको ०.०५ प्रतिशत आयमुल्याङ्कन दस्तुर लाग्ने छ ।	०.०५ प्रतिशत		
५७	संरचना मुल्याङ्कन दररेट			
	यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको टिन, पत्थर छाना भएको घरको	२००।		
	यस गाउँपालिकाको सबै वडाका ढलान भएको घरको	३००।		
	बेस्तडा बजार क्षेत्रभिका ढलान भएका घरहरूको	४००।		
५८	नाम, थर संशोधन,सिफारिस	१००		
५९	छुट जग्गा दर्ता सिफारिश	१ रोपनी सम्म रु ५००० र सो भन्दा माथि प्रति रोपनी रु ५००		
६०	उद्योग संचालनका लागि घरेलुमा सिफारिस	३५०		
६१	उद्योग कल कारखानाको सर्जमिन	४००		
६१	उद्योग कल कारखानाको अन्य सिफारिस	१००		
६२	साना उद्योग संचालनका लागि सिफारिस	३५०		
६३	मझौला उद्योग संचालनका लागि सिफारिस	७००		
६४	ठूला उद्योग संचालनका लागि सिफारिस	१५००		
	उद्योग ब्यवसाय लगत कट्टा र नामसारी	२००		
६५	संस्था दर्ता सिफारिस	१००		
६६	बैदेशिक रोजगारीका लागि नरिने सिफारिस र नाता प्रमाणित	२००		
६७	बैदेशिक रोजगारीका लागि गरिने प्रतिलिपी प्रमाणित	५००		
६८	सगोल प्रमाणित	१५०		
६९	अंशियार प्रमाणित	२००		

भूमिकर मालपोत

क्र.सं.	विवरण	आ.व. ०७४।७५ को कर	कैफियत
१.	गाउँपालिकाभित्रका सबै जग्गाको प्रतिरोपनी	रु. ३	